

– Tako izgleda konjski hlev na Plešivici 42. V naslednjih mesecih ga bodo prav gotovo obiskali mnogi konjerejci. Prepričani smo, da bodo znali ceniti znanje, ki ga je za ureditev hleva uporabil gospodar

PRVI KONJSKI HLEV V NAŠI OBČINI

Ne trije, štirje hišni vogali

Plešivica 42. Hišna številka ne pove vsega. Po cesti Ljubljana-Brezovica-Log-Plešivica je blizu do Filipčevih kot po cesti skozi Notranje Gorice. Pa makadama se izognete. Na gričku, nekoliko pred zaključkom Plešivice stojita obnovljena kmečka hiša in hlev. Prvi konjski hlev v naši občini. Zunanost ne razkriva tega. Notranjost je precej drugačnja, kot pri hlevih za govedo.

V družini Pavle in Alojza Filipčiča so štirje. Vsač ve za svoje delo. Ob našem obisku je mama pospravljala premog, oče je v hlevu varil ogrodja stojšč za kobile, sin Tone je zlagal orodje. Hčerka Olga je bila v službi.

Ta predstavitev ne bo zadostovala, da bi razumeli svojevstreni podvig Filipčičev, Filipčičev niso (čisti) kmetje. Oče združuje delo v Plutalu, mama na osnovni soli Majde Vrhnjnik, sin je učenec v gospodarstvu, hči dela v trgovski hiši Emona.

Očetove besede, direktorjeva spodbuda

97 let je bilo Alojzemu staremu očetu, ko mu je izrekel beseda slovesa. Ni pozabil na zemljo, ki jo je kupil v svojem življenju in ji zvesto stregel. Zato je naročil Alojza naj jo skrbno obdeluje, kljub temu, da barjanska tla niso najboljša. Pri Filipčičevih jim dajo po polovici o sladke in kisle krme.

Zaradi krme in Alojzovega veselja do konj so imeli na tej kmetiji ves čas po

vojni po nekaj konj. A več kot osem pa nikdar.

Pa ni bil ljubitelj konj te gospodar, ampak tudi gospodinja Pavla. Pravzaprav, tako sta dejala, je veselje do konj družinsko.

Skoraj samo po sebi je razumljivo, da je pri takem razmerju do reje teh živali pobuda direktorja Kmetijske zadruge Ljubljana inž. Jožeta Tanka hitro našla ugoden sprejem.

»Jeseni 1979. leta smo pričeli postavljati hlev,« je listal po spominskem gradbenem dnevniku Alojz Filipčič. »21 krat 16 metrov merijo temelji. Zadnje dni tega novembra je sprejel konje.

Saj ne boste zamislili, če dodam še nekaj podatkov o gradnji tega vzorčnega objekta. 28 stojšč ima, garderobo in pomožne prostore. Težje ga je bilo graditi in opremljati kot hlev za govedo. Obiskal sem več konjskih hlevov po Sloveniji, pa nikjer nisem dobil primernih navetov o opremlitvi stojšč. Zato sem hlev uredil po izkušnjah, ki jih imam o reji konj. Odločil sem se, da bom načrt opremljenosti (avtorsko) zaščitil. Morda se bo komu zdelo to nedopustno, pa naj mojo odločitev podkrepim s trditvijo, da bi hlev do končal hitreje in ceneje, če bi lahko posnel izkušnje drugih.

Zaradi težav z gradbenim materialom se je gradnja zavlekla za eno leto. Zidake sem iskal po mnogih trgovinah in pri najrazličnejših izdelovalcih. Največkrat me so odsvetovali z znano besedo, nimamo. S posebno voljo sem premagal ta naku-

povalni napor pri nekem zasebniku. Še sveže zidake sem pobiral izpod stroja. Še huje je bilo z lesom. Pošiljali so me od vrat do vrat in tako »skrbeli« za našo pozitivno energetsko bilanco. Če ne bi bilo gozdarja s Preserji, ki mi je odkazal les, dvomim, da bi že imeli hlev pod streho.

Pri Filipčičevih imajo od konca novembra v hlevu 17 konj-pitancev, pet rodovniških kobil in dvojce žrebet ter kobolice. Pripeljali so jih iz Krizevcev, Orahovice in Poljanske doline. Do pomladi bodo z dobro domačo krmo pridobili potrebno težo. KZ Ljubljana jih bo odkupila maja ali junja pripreljeno leto. Konje-pitance bodo izvozili.

Nepozabni 27. maj 1980. leta

»Srečna sem. Vedno sem si želela, da bi imeli doma veliko konj. To so moje najljubše živali,« je povedala Pavla.

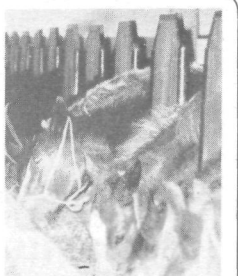
Z. toka rada seže v žep in prime orglice. V najtežjih trenutkih, ko je bil s tradicionalnim trem ženskimi (hišnimi) vogalom pridala se četrtega, so ji pomagale prebroditi nakopičene težave.

»Med najobsežnejšimi gradbenimi deli si je moč 27. maja 1980. leta zmotiti nogo. Zdravniki so odkrili na levi nogi trojni zlom.

Dejala sem si, moč je zbral vse papirje za gradnjo, jaz pa maram z vso »korajšvo« pripeljati delo do konca. Ležal je z zlomljeno nogo ali pa s pomočjo bergel opazoval zidare in delavce na strehi. Pa jim ni bilo treba nikdar čakati na material, malko ni kosilo. Ob službi in gospodinskem delu sem skrbela tudi za neoviran potek gradnje. Na srečo so prišli pomagat tudi moževi sodelavci iz Plutala in nekateri sosede.

Ko se danes spominjam teh dni, se sprašujem, kako sem lahko skrbela za gradnjo, dom, službo, moža in družino. Potem si odgovorim. Zaradi veselja do živali. Zaradi neomejene sile, ki so jo v meni budile te plemenite živali. Zato sem tudi pripravljena ostati doma, če bi bilo potrebno.

Prijeteljstvo z živalmi človeka duhovno krepi. Lahko ga celo ozdravi. Pred dvema letoma

– Od jeseni do pomladi bodo konji v Filipčevem hlevu pridobili po okrog 120 do 130 kilogramov. Upajo, da bo odkup živali potekal nemoteneto ter da bodo lahko tako vračali tudi posojila, ki so jih dobili pri Kmetijski zadrugi Ljubljana

sem doživljala hude duševne stiske. Takrat sem se spoprijateljila s psico Zini. Vsako jutro sva se srečali pred hišo in zdelo se mi je, kot da mi Zini pripoveduje nekaj spodbudnih, občutljivih. Nikdar se nista odpovedali jutranjemu klepetu. V nekaj mesecih sem bila prenjena. V meni se je nabralo toliko moči, da sem lahko v težkih časih naše družine samozvestno podprla tudi četrta hišna vogal. »Filipčičevim želim, da konj v njihovem hlevu ne bi obiskoval bolezni ter da bodo na barjanskem območju naše občine našli sodejavno KZ Ljubljana tudi med delavci še več posnemalcev.

Stane Jesenovec

– 60 do 65 kilogramov krme pripreljeno z naših travnikov. Pa bi jo lahko pridelali več, če ne bi podočeli vsega denarja porabili za gradnjo hleva,« so skoraj kritično pripomnili Filipčiči

V Gorčici

Nov gasilski dom

Gasilsko društvo Gorčice je še mlado, najmlajše od šestih gasilskih društev v KS Podpeč-Preserje, vendar pa pri delu ni ne zaostaja za ostalimi. Priznati moramo celo, da so to izjemno prizadevni in uspešni gasilci, saj so s pomočjo krajanov kupili motorno brigzalno, s pomočjo občinske gasilske zveze pa tudi gasilski kombi za potrebe društva. Letos so zgradili tudi svoj dom. To je vsekakor omembeno vredno, saj so krajanji sami prispevali večji del denarja

in ga sami tudi zgradili. Gasilci in ostali krajanji Prevajal in Gorčice so opravili kar 3947 prostovoljnih ur od tega 1158 strokovnih ali obrtniških. Prostovoljno delo so ocenili na 425.610 din, kar v današnjih časih, ko odмира vsaka oblika udarništa, prav gotovo pomeni neverjetno vlogo. Poleg tega so občani prispevali večji del finančnih sredstev za nabavo gradbenega materiala, saj so zbrali kar 520.000 din, KS Podpeč-Preserje je prispevala 100.000, občinska gasilska zveza pa 300.000 din. Dom je namreč večji od običajnih, ker je v njem poleg gasilske še shramba civilne zaščite.

Še čas gradnje: temelje so zastavili 28. marca, streho pa so pokrili 13. oktobra. Torej jim ni bilo žal delovnih ur čez poletje, ko večino ljudi priganja še delo na polju, tudi glavna organizatorja F. Petelina in J. Kovačiča.

Mislím, da se ob obzoru lahko upravičeno zamislimo in rečemo: vredno posnemanja!

Marija Mazi

